

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Paragrophus IV. De potestate Vicarii circa dispensandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

que concionaturo, antequam ascendat cathedram ex S. Congreg. Rituum in Pacens. 17. Martii 1607. tradit Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 2. num. 27. Neque etiam prohibere potest, ne in choro inchoetur officium, donec ipse veniat, prout voluit eadem S. Congreg. 26. Febr. 1606. apud Aldan. compend. resolut. can. tit. 43. n. 3. §. Ventrigl. l. cit.

Questio 118. Num Vicarius generalis Episcopi jus habeat cumulativè concurrendi in administratione Sacramentorum, & prædicatione verbi Dei cum omnibus Curatis totius Diocesis?

Respondeo affirmativè: Laym. in c. inter cetera. §. unde, de off. Jud. ordinar. num. 2. ubi: Episcopus cum omnibus Parochis, aliisque Curatis Ecclesiarum non exemptarum concurrat cumulativè, ita ut ipse vel ejus Vicarius à peccatis absolvere, vel sacramenta fidelibus ministrare possit, juxta c. 2. de off. Archiepisc. poteritque Vicarius id ipsum sine speciali commissione, Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. num. 28. citans Sanch. de matrim. l. 3. d. 29. num. 15. & seq. & plures alios. Cum id competat ejus Episcopo jure ordinario, nec sit de causis arduis, aut specialiter in jure exceptis. Ait tamen Sbroz. l. 2. q. 11. num. 2. quòd ipsi Rectoribus Ecclesiarum parochialium Sacramenta fori poenitentialis ita demum administrare possit, si sit Sacerdos, & mandatum speciale habeat, citat pro hoc Abb. & Innoc. in c. cum satis. de off. Archiepisc. Rebuff. n. p. tit. form. Vicar. n. 46. & 171.

2. De cetero idem videtur de munere concionandi; cum Episcopus sit Pastor totius Diocesis, cui ex officio incumbit inter cetera populum verbo Dei pascere, & Sacramenta eidem ministrare. Laym. l. c. n. 1. & spectato jure communi ad Episcopum pertinet jus cathedræ, seu munus prædicandi ad plebem idoneis personis committendi. Et quòd si hoc jus alii inferiores per consuetudinem præscripserint, non propterea omnis cura & sollicitudo Episcopo ablata est. Laym. l. cit. num. 3. unde & idem quòd ad concionandum per se ipsum, si velit, vel committendo id munus aliis, competere videtur Vicario ex generali commissione Vicariatus. Non poterit tamen, uti nec ipse Episcopus Parochis aliisque Curatis, ubi ipsi ad hoc apti sunt, officium illud concionandi in suis Ecclesiis, Sacramentaque administrandi auferre; multò minus Religiosis, aut aliis aliquibus, quibus id competit ex privilegio Papæ. Laym. l. cit. n. 3. in fine. citans Clem. dudum. de sepult. c. excommunicamus. §. quia verò. de senten. excommunic. remittensque ad Barbof. de potest. episcop. p. 3. allegat. 76. Trident. sess. 6. c. 2. & sess. 24. c. 4.

PARAGRAPHUS IV.

De potestate Vicarii circa dispensandum.

Questio 119. An Vicarius sine speciali mandato dispensare possit in iis, in quibus id potest Episcopus?

Respondeo negativè. Laym. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. num. 1. & 9. Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 57. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 216. Sbroz. p. 2. q. 35. num. 3. citans Calderin. conf. 1. tit. de off.

Vicar. Felin. in c. si cleric. de Judiciis. n. 22. Cuch. institut. jur. Can. de Vicar. Episc. num. 26. & 111. Garc. de benef. p. 5. c. 8. num. 47. citans insuper Guttier. qq. Can. l. 1. c. 19. n. 15. Rodriq. in sum. Tom. 1. c. 234. num. 5. Ledesin. in sum. de matrim. c. 27. concl. 2. Vegam. in sum. p. 1. c. 88. casu. 1. contra plures alios citatos, à Sbroz. l. cit. n. 1. nixos hoc fundamento, quòd dispensare sit jurisdictionis, quæ autem sunt jurisdictionis, possit Vicarius exercere sine speciali mandato. Rationem dant Pirh. Laym. Pax Jord. Sbroz. l. cit. quòd dispensare sapiat gratiam & liberalitatem; quæ autem sunt gratiæ & liberalitatis non continentur in generali Vicariatus mandato; item quòd æquiparetur restitutioni in integrum, quæ etiam in generali mandato non continetur, juxta l. illud. §. si satis. ff. de minoribus. Quòd si verò Vicarius palam ac publicè faciat dispensationes, præsumitur habere specialem auctoritatem dispensandi. Sbroz. l. cit. n. 7. Et sic in specie non poterit sine commissione speciali dispensare in votis, juramentis, impedimentis Canonice, legibus, in quibus id potest Episcopus, Laym. Pirh. l. cit. citans Sanch. de matrim. l. 2. d. 40. sic quoque in irregularitate vel suspensione aliqua proveniente ex delicto occulto, & in casibus aliis occultis, Sedi Apostolicæ reservatis, in quibus dispensatio & absolutio concessa est Episcopis per Tridentinum sess. 4. c. 6. Vicarius dispensare nequit, nisi specialiter id ei ab Episcopo commissum. Pirh. l. cit. n. 6. Pax Jord. l. cit. n. 210. Ventrigl. l. cit. §. 1. n. 28. Garc. l. cit. num. 48. Barbof. jur. Eccles. l. 1. c. 15. n. 24. citans Narbon. de appellat. à Vicar. ad Episcop. p. 1. n. 229. Suar. Tom. 5. de censur. d. 41. s. 2. num. 8. Ugolin. de off. Episc. c. 4. §. 7. n. 2.

Questio 120. An & quas dat a responsio patiatur exceptiones?

Respondeo: Posse dari aliquas exceptiones, & has esse sequentes. Prima, quòd Vicarius vi generalis commissionis absque speciali mandato sciente & tolerante Episcopo dispensare possit in casibus frequenter occurrentibus. V. g. quòd ad jejunia, festa & similia; si enim dioceses amplæ sunt, & negotia multa, vel Episcopus apud Ecclesiam suam Cathedrali, ubi frequentior est populus, non resideat, aut ab ea absit, difficile erit in omnibus recurrere ad Episcopum, & ab eo petere dispensationem aut facultatem dispensandi; & quamvis absentia Episcopi per se loquendo non tribuat majorem potestatem Vicario quam is habeat præsentente Episcopo, consuetudo tamen, & antecedentium Vicariorum praxis interdum ostendit, Episcopum contentum esse, & tacite consentiendo committere Vicario potestatem illam dispensandi. Imò si Episcopus valde remotus sit, ut consuli & responsum haberi non possit, potestas illa dispensandi quodammodo Vicario debetur, argumento c. 3. §. Episcopo. de tempor. ordin. in 6. ita ferè Laym. l. cit. & ex eo Pirh. l. cit. num. 59. Ex quibus tamen eorum verbis vides non abesse hic omnino specialem ad hæc commissionem, dum hæc adesse tacite arguitur ex illa scientia & tolerantia Episcopi.

2. Secunda, dum jus ipsum Vicario generali hujusmodi potestatem in aliquibus dispensandi concederet, quemadmodum potestatem dispensandi in denunciationibus matrimonii concedi per Tridentinum, dum id eam concedit Ordinario, comprehendendo sub nomine Ordinarii non solum Episcopum, sed & Episcopi Vicarium, volunt plures, & habet

habet communior, de quo ex professo infra, ubi de potestate Vicarii circa matrimonialia.

Quaestio 121. Quas dispensationes specialiter committere Vicario suo possit Episcopus?

Respondeo primò, cum Episcopus in pluribus ordinaria auctoritate dispensare possit, Sbroz. l. cit. num. 3. citans Calder. cons. 3. de off. Vicar. Felin. in c. ar. si Clerici. de Judic. num. 21. Cardin. Alex. &c. Si enim ea, quae sunt dignitatis & jurisdictionis (intellige ordinariae) Episcopalis possint committi Praelato inferiori, & apud Sbroz. num. 4. Abb. in cap. quanto. de consuetud. num. 2. Felin. ubi ante, Syl. in summa. v. Episcopus. num. 9. multò magis ea poterunt committi Vicario, utpote cui multa ab Episcopo committi possunt, quae aliis committi non possunt juxta c. constitutus. de concess. praeb. Sbroz. l. c. u. s.

2. Secundo, cum quoque in pluribus dispensare possit Episcopus auctoritate sibi per Papam delegata, poterit Vicario suo committere potestatem dispensandi in casibus à Sede Apostolica, vel Concilio generali Episcopis ratione dignitatis per generalem delegationem commissis aut concessis. V. G. potestatem dispensandi in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus, ex delicto occulto provenientibus, excepta illa, quae oritur ex homicidio voluntario juxta Tridentinum sess. 24. c. 8. quia talis potestas generaliter delegata ratione dignitatis Episcopalis transit in ordinariam, ideoque alteri committi, & delegari poterit. Laym. in c. ult. de off. Vicar. in 6. num. 10. & ex eo Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 60. Si tamen Episcopus Vicario suo specialiter committit facultatem dispensandi in casibus Episcopalibus, sub ea commissione non comprehenduntur hi casus à Papa & concilio generali Episcopis, ratione suae dignitatis etiam generaliter delegati. Laym. Pirh. locis cit. Sbroz. l. 2. q. 36. num. 2. citans Cuch. Instit. juris can. de Vicario. num. 111. Mandok. ad reg. 3. Cancell. q. 7. num. 16. p. 1. nisi ex adjuncta clausula colligi possit, quòd Episcopus voluerit omnem potestatem suam, quae delegabilis est, committere Vicario. V. G. si additum sit: committimus Vicario nostro potestatem dispensandi in omnibus casibus, prout ea competit vel competere potest, etiam ex Papae vel alicujus delegatione, vel alias quomodo-cunque. Laym. Pirh. locis cit. citantes Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 46.

3. Tertio; idem esse de casibus Papalibus, qui per accidens ad Episcopum devolvuntur ob difficultatem adeundi Papam, ait Laym. l. cit. sic colligi dicens ex iis, quae docet Sanch. l. 2. d. 40.

4. Quarto, potest Episcopus potestatem dispensandi etiam specialiter sibi delegatam subdelegare Vicario suo. Quia generaliter loquendo potest Episcopus etiam ea, quae non ut Ordinarius, sed ut specialis delegatus Sedis Apostolicae agere potest, specialiter mandata committere seu delegare suo Vicario. Laym. l. cit. n. 11. ita dicens tenere DD. communiter in c. ult. §. veterum. de off. delegat. Pirh. l. c. n. 61. Sbroz. l. 2. q. 34. n. 3. citans Felin. in c. fin. de off. delegat. n. 8. juxta dicta supra ex Fagnan. in c. quoniam. de off. delegat. n. 9. quia delegatus à Principe potest subdelegare juxta l. à Judice. c. de Judicis. Limitatur tamen hoc ipsum primò: nisi forte persona Episcopi specialiter in rescripto delegationis designata & expressa sit, ita ut censetur electa industria personarum. Pirh. cit. num. 6. Sbroz. cit. q. 34. num. 3. Limitatur secundo, ut dum nudum solum ministerium dispensandi, absque cognitione causae delegatum esset

Episcopo, is illud subdelegare non possit, Laym. cit. num. 11. Sbroz. cit. q. 34. n. 4. & 5. citans plures Secus autem esset, dum dispensatio una cum cognitione causae delegata esset; jam enim Episcopus non censetur nudus minister, adeoque dispensandi ministerium una cum cognitione causae subdelegare potest. Sbroz. cit. num. 3. An verò in hoc casu subdelegare possit solum executionem, seu nudum factum dispensandi, non definit ibidem Sbroz. Ex iis verò, quae habet l. 2. q. 33. n. 6. (ubi, quòd in iis, in quibus Episcopo competit dispensare auctoritate ordinaria, possit nudum ministerium dispensandi absque causae cognitione demandare Vicario) sequi videtur à contrario, quòd in iis, in quibus non nisi delegatam habet potestatem dispensandi, non possit nudum ministerium subdelegare. Limitatur tertio, ut Episcopus subdelegare nequeat dispensationes sibi à Papa committendas, sed solum committas; jurisdictionem enim seu potestatem sibi nondum competentem, seu quam non habet, delegare non potest. Laym. cit. n. 11. Sbroz. l. 2. q. 34. n. 6.

Quaestio 122. An Vicarius generalis dispensare possit in interstitiis?

Respondeo, posse Vicarium habentem generale mandatum, dispensare, Episcopo absente in interstitiis temporum ordinationis. Fagnan. in c. de eo. de temp. ordinat. n. 12. dicens hanc esse sententiam S. Congregat.

PARAGRAPHUS V.

De potestate Vicarii quo ad absolvendum & relaxandum.

Quaestio 123. An Vicarius absolvere possit à suspensione, à qua absolvere potest Episcopus?

Respondeo: id eum non posse sine speciali mandato Episcopi. Ventrigl. Tom. 2. annot. 24. §. 1. num. 29. Pax Jord. l. 12. tit. 1. num. 219. Barbof. jur. Eccles. l. 1. c. 14. num. 24. citans Narbon. Ugol. &c. Intelligendumque id ipsum non videtur de suspensione, quam ipse tulit; sicut enim illam ex generali Vicariatus commissione ferre potest, saltem ubi non est perpetua aut multum diuturna. Sbroz. l. 2. q. 182. à n. 2. juxta dicenda paulò infra, ita etiam ab eadem absolvere poterit sine speciali commissione. Quod ipsum velle videtur Sbroz. dum l. 2. q. 183. absolute ait: quemadmodum Vicarius Episcopi suspendere potest, ita etiam absolvere potest; & quod excommunicatus absolvendus remittitur ad suum excommunicatorem, id ipsum quoque extenditur ad suspensionem & interdictum. Sed intelligendum de suspensione juris seu Canonis, ubi ab ea absolvere potest Episcopus. Sbroz. l. 2. q. 184. num. 1. ubi: suspensum à suspensione juris seu Canonis Vicarius Episcopi absolvere non poterit sine speciali mandato. Declarat id ipsum num. 4. ut absolvere possit à suspensione juris in iis casibus, quibus Episcopo est permittum, ut quando esset lata suspensio in contumaciam, vel etiam ad tempus non determinatum, & in casibus non reservatis à conditore Canonis, super quibus Episcopus dispensare potest. Et sic posse Vicarium Episcopi absolvere à suspensione lata in contumaciam, & non in poenam delicti absolute sine termino, & reservatione, sive jure communi sive particulari confirmata per Papam, dicit teneri à Navar. in manual. confessar. c. 27. num. 162. post Innoc. communiter